

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/34/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817203504
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8817203504.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Martina Barana v právnej veci navrhovateľky: D. C., F.. XX.XX.XXXX, T. R. XXX/XX, XXX XX R. F. Q. proti odporcovi: E. C., F.. XX.XX.XXXX, T. R.U. XXX/XX, XXX XX R. F. Q. o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3Pc/12/2017 - 45 zo dňa 13.9.2017 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e s a rozsudok v napadnutom výroku III., ktorým súd návrh navrhovateľky čo do zvyšku zamietol.

odôvodnenie:

Predmet konania.

1. Návrhom zo dňa 27.3.2017 spresneným na pojednávaní dňa 14.8.2017 sa navrhovateľka domáhala zvýšenia výživného zo strany otca zo sumy 120 Eur na sumu 300 Eur mesačne od 1.6.2017.
2. Otec so zvýšením výživného na sumu 300 Eur nesúhlasil, uviedol, že je schopný platiť výživné najviac vo výške 150 Eur.

Obsah napadnutého rozhodnutia

3. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol cit.:

„I. Súd m e n í výživné určené rozsudkom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou zo dňa 13.05.2013 č. k. 8P/71/2013 a to tak, že zvyšuje výživné, ktoré je odporca povinný platiť navrhovateľke zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 180,- eur mesačne, počnúc dňom 01.06.2017, ktoré je odporca povinný platiť navrhovateľke vždy do 20. dňa tohto, ktorého mesiaca k rukám navrhovateľky.

II. Dĺžné výživné za obdobie od 01.06.2017 do 30.08.2017 v sume 180,- eur je odporca p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke v mesačných splátkach po 30,- eur mesačne, ktoré splátky sú splatné spolu s prvým bežným výživným až do zaplatenia pod následkami straty výhody splátok.

III. Súd návrh navrhovateľky, čo do zvyšku z a m i e t a .

III. Účastníkov sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .“

4. V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že je potrebné zvýšiť výživné, ktoré je povinný platiť odporca pre navrhovateľku zo sumy 120,- eur na 180,- eur mesačne z toho dôvodu, že poslednýkrát rozhodoval súd o určení výživného rozsudkom zo dňa 13.05.2013, kedy bola navrhovateľka ešte maloletá. Na strane navrhovateľky došlo k podstatnej zmene pomerov tým, že v súčasnej dobe je dospelá a študuje na strednej škole - gymnáziu v P., nie je schopná sama sa živiť. V školskom roku

2017-2018 je v maturitnom ročníku a bude mať ďalšie výdavky. Po spočítaní základných príjmov odporcu: čistá mzda v roku 2017 765,80,- eur mesačne (4.594,96 / 6 = 765,80) + 685,20,- starobný dôchodok + doplnkové dôchodkové sporenie 300,- eur štvrťročne, predstavuje u odporcu mesačný príjem 1.550,- eur. Od toho, keď odpočítame výživné na syna A. C. 200,- eur mesačne + 350,- eur, ktoré uvádza odporca na stravu, ostáva odporcovi suma 1.000,- eur mesačne. Mínuje 180,- eur výživne, ktoré určil súd pre navrhovateľku = 820,- eur mesačne, ktoré má odporca k dispozícii na zabezpečenie svojich potrieb. Navrhovateľka má pritom preukázateľné výdavky na zabezpečenie ubytovania, zaplatenie stravy na internáte, cestovné, náklady za telefón a školské potreby, minimálne na úrovni 400,- eur. Súd má za preukázané, že návrh navrhovateľky je dôvodný, pokiaľ sa týka zvýšenia výživného na sumu 200,- eur (správne má byť 180 eur, pozn. odvolacieho súdu) mesačne počnúc 01.06.2017, pretože na strane navrhovateľky bola preukázaná zmena pomerov. Odporca je rozvedený, pritom býva spolu s matkou navrhovateľky a navrhovateľkou v spoločnej domácnosti a platí len súdom určené výživné na syna A. C. v sume 200,- eur a na navrhovateľku 120,- eur mesačne. Zároveň, keďže vzniklo dlžné výživné v sume rozdielu medzi pôvodnou výškou výživného 120,- eur mesačne a novou výškou výživného, ktorú súd určil od 01.06.2017 v sume 180,- eur, súd určil odporcovi povinnosť zaplatiť dlžné výživné v sume 180,- eur za obdobie od 01.06.2017 do 30.08.2017 v splátkach po 30,- eur mesačne spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do zaplatenia. Čo do zvyšku návrh zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 52 CMP.

5. Aplikoval ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 a § 75, ods. 1 a 2, §78 ods. 1 a 3 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“).

Obsah odvolania navrhovateľky

6. Proti výroku III. rozsudku, ktorým súd návrh čo do zvyšku zamietol, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrhu vyhovie aj čo do zvyšku. Podľa jej názoru rozhodol súd prvej inštancie nesprávne, pretože určil výživné v príliš nízkej sume, hoci jej otec má viac peňazí k dispozícii a teda aj výživné by mohol platiť vyššie ako 180,- € mesačne a nijako by nebol ani poškodený, ani obmedzený. Poukázala na to, že otec peniaze miňa na hranie automatov.

Hodnotenie odvolacieho súdu

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie navrhovateľky bolo podané včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal napadnutý rozsudok v napadnutej časti postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 zákona č. 160/ 2015 Z. z Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) .

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedla v rámci odvolacieho konania navrhovateľka, konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a vykonal potrebné dokazovanie a následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP a len pre zdôraznenie správnosti dopĺňa.

9. Súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní o zmene výživného porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodovania a v čase nového rozhodovania pre posúdenie, či došlo alebo nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu posledného rozhodnutia o výživnom. Pri posudzovaní zmeny pomerov prihliadol na rozhodujúce okolnosti, ktoré odôvodňovali zmenu výživného.

10. Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine (ďalej len „ZoR“), pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 ZoR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Zákon o rodine v ustanovení § 78 ods. 1 vymedzuje kritériá, ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú to relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného sú to schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, získanými skúsenosťami.

12. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie ako aj s tvrdením navrhovateľky, že od posledného rozhodovania o výživnom došlo k zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného, avšak nie až do takej miery, ako žiada navrhovateľka.

13. V čase poslednej úpravy výživného bola navrhovateľka žiačkou 8. ročníka základnej školy, venovala sa spoločenským tancom, s čím boli spojené isté zvýšené výdavky.

Momentálne navrhovateľka navštevuje 4. ročník gymnázia v Košiciach. Svoje mesačné výdavky vyčíslila na sumu 490 až 535 eur.

14. Otec bol v čase poslednej úpravy výživného zamestnaný ako rušňovodič s priemerným čistým mesačným príjmom okolo 780 eur (za rok 2012). V súčasnosti je poberateľom starobného dôchodku vo výške 685,20 eur mesačne, je zamestnaný s mesačným príjmom okolo 765 eur a poberá aj dôchodok z doplnkového dôchodkového sporenia vo výške 300 eur štvrťročne. Okrem výživného pre navrhovateľku platí výživné aj jej staršiemu bratovi, ktorý v čase určenia výživného študoval na vysokej škole, a to vo výške 200 eur.

15. Za preukázaného skutkového stavu bolo dôvodné dospieť k záveru, že u navrhovateľky síce došlo k zmene pomerov spojených so zvýšením odôvodnených potrieb spojených predovšetkým s jej dospievaním a vzdelávaním, no podľa názoru odvolacieho súdu sú výdavky vo výške, ako uviedla navrhovateľka, prehnané. Berúc do úvahy majetkové pomery druhého povinného rodiča, by takéto výdavky nepokrylo ani požadované výživné vo výške 300 eur. Preto má odvolací súd za to, že takto vyčíslené mesačné výdavky 19-ročnej žiačky sú značne nadsadené.

16. Navrhovateľkou prezentované výdavky odvolací súd posúdil ako dôvodné a primerané s ohľadom na jej vek, existenčné potreby ako aj študijné a záujmové aktivity len v časti.

Navrhovateľka medzi výdavkami uvádza vreckové vo výške 100 eur mesačne, za ktoré si dokupuje stravu. V prepočte približne na 20 pracovných dní v mesiaci (aj keď piatky navrhovateľka už pravdepodobne cestuje domov, kde stravu má zabezpečenú) to vychádza 5 eur denne len na „dokúpenie“ stravy, čo je pomerne vysoká suma vzhľadom na to, že navrhovateľka má na internáte zabezpečenú stravu. Z vreckového si nekupuje ani ošatenie, drogériu, neplatí si z nej účet za telefón ani exkurzie, keďže výdavky na tieto položky uviedla navrhovateľka samostatne.

Ošatenie a drogériu navrhovateľka vyčíslila v sume spolu 70 až 80 eur mesačne, čo je pre devätnásťročné dievča podľa názoru odvolacieho súdu nadštandardné.

17. Za dôvodné a primerané výdavky odvolací súd považoval výdavky za ubytovanie (28 eur), stravu (50 - 70 eur), cestovné a mesačník (30 - 35 eur), telefón (32 eur), školské potreby (10 eur), lieky (10 - 15 eur), zubárka (10 eur), poisťka 20 eur a 100 eur vreckové, z ktorého si navrhovateľka môže zakúpiť ošatenie, drogériu, či zaplatiť exkurziu, a tak sa naučiť hospodáriť s peniazmi. Spolu je to 290 až 320 eur mesačne. Pokiaľ ide o 120 eur na doučovanie z matematiky, navrhovateľka výdavky na túto položku nepreukázala. Navyše ide o výdavok, ktorý je len dočasný vzhľadom na to, že navrhovateľka tento rok ukončí stredoškolské štúdium.

18. V súvislosti s navrhovateľkou vyčíslenými výdavkami odvolací súd poukazuje aj na výšku výdavkov jej staršieho brata, ktorý v návrhu na zvýšenie výživného zo strany odporcu (č.k.11C/329/2015) vyčíslil svoje mesačné výdavky sumou 325 eur, pričom v tom čase bol študentom 2. ročníka vysokej školy. Pri takto určenom výživnom tvorí celková suma výživného, ktoré odporca platí na dve deti takmer 25 % jeho mesačného príjmu.

19. Odvolací súd poznamenáva, že aj keď príjem otca mu umožňuje platiť navrhovateľke aj vyššie výživné, účelom výživného nie je to, že rodič sa má s dieťaťom „deliť o svoj príjem“, ale primerane svojimi možnosťami mu zabezpečiť výživu a odôvodnené potreby tak, aby sa dieťa podieľalo na životnej úrovni svojich rodičov. Táto požiadavka je podľa názoru odvolacieho súdu naplnená zvýšením výživného pre navrhovateľku zo strany otca na sumu 180 eur mesačne.

20. Na základe uvedeného má odvolací súd za to, že výška výživného, ktorú určil súd prvej inštancie zodpovedá zákonným kritériám. Ani ďalšie odvolacie námietky matky nespochybnili vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodol s poukazom na ustanovenie § 57 CMP, podľa ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Návrh na náhradu trov odvolacieho konania podaný nebol.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).